

מאמר דניאל

העלון טעון גניזה, אין לקרוא בזמן התפילה!

פרשת ויצא

זמני השבת

ר"ת	יעיאת שבת	כניסת שבת	הזמנים ליום שבת "אור התמים" ירושלים
17:44	17:11	16:00	ירושלים
17:39	17:08	16:17	ת"א
17:39	17:07	16:16	חיפה
17:43	17:11	16:20	באר שבע

שבת שלום ומבורך!

"ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה" – ומהו לשון ויצא? הרי ברור ומובן, שאם יעקב אבינו הולך לחרנה אז הוא וודאי יוצא מהעיר. ודוע אם כן, רשום ויצא? מפרש רש"י הקדוש "אלא מגיד שיציאת הצדיק מן המקום עושה רושם.." ואם כך, נשאל שאלה חזקה, מדוע על אברהם אבינו לא נאמר "ויצא" למה רק על יעקב נאמר ויצא? הרי גם אברהם צדיק. אלא, ליעקב היה את יצחק ורבקה שהרגישו בחסרון הצדיק ולכן יציאתו עשתה רושם, אך אברהם אבינו אין יציאתו עשתה רושם, כיוון שהקהילה שלו באותו מקום היו עובדי עבודה זרה, לכן לא עשתה יציאתו רושם מצידם. אך יש עוד תירוץ, שאם היו אומרים על אברהם שיציאת הצדיק עושה רושם, היו אומרים האנשים שהסיבה שאברהם חסר רק בגלל הכנסת האורחים והאוכל והשתייה, וכן ביצחק היו אומרים שחסר הצדיק בגלל שהיו לו בארות מים ועבדים, והיו תולים את חסרונו בנכסיו הרבים. אך ביעקב אפשר להגיד שיציאת הצדיק עושה רושם, כי יעקב איש תם יושב אוהלים אין במה לתלות חסרונו אלא בלימוד התורה. לכן רק ביעקב רשום שיציאתו עושה רושם שלכולם לא יהיה ספק שהרושם החסר בעזיבתו - היא תורתו.

"ויקה מאבני המקום וישם מראשתיו.." – ומפרש רש"י הקדוש, "שירא מפני חיות רעות." ומדוע דווקא מגן על הראש? שיגן על הגוף, למה דווקא הראש? כי הכל מתחיל מהראש, מהמחשבות. אם האדם יגן על הראש - על המחשבות, היצר הרע לא יוכל לפגוע בו. היצר הרע מתחיל במחשבות, ואז אחרי שהיצר הרע נותן לאדם לחשוב מחשבות רעות, האדם נופל ומתפתה ליצר הרע. ולכן נאמר "הרהורי עבירה קשים מעבירה" כי המחשבה לא מוגבלת, האדם יכול לחטוא עם מחשבותיו ולהגיע איתם רחוק. וגם "מחשבה" זה אותיות "בשמחה". אדם שמחשבותיו יהיו טובות הוא יהיה שמח. ועוד, אומר מרן מופת הדור הקדוש – הרב עובדיה יוסף זכותו תגן עלינו, חידוש על כך. אומר הרב עובדיה, "הרהורי עבירה קשים מעבירה" ראשי תיבות "מעקה". צריך האדם לשים מעקה לעצמו מפני המחשבות ומפני היצר הרע. ואפשר ואומר על כך, רבי יוסף חיים, זכותו תגן עלינו, שהראש הוא הגג בגוף האדם, ולכן ישתדל כל אחד לשים מעקה לראש – למחשבות. אדם צריך להתרחק ממחשבות לא טובות, מספרים שפעם אחת, הגיע יהודי שסבל ממחשבות והרהורים רעים, ורצה עצה כיצד להיפטר מהמחשבות הללו. הרב שלו ייעץ לו ללכת לר' זושא מאניפולי, "הוא יעזור לך", אחרי מסע מפרך, הוא הגיע ליעד. הוא כל כך שמח, שהינה סוף יקבל עצה כיצד להיפטר מהמחשבות. הוא נקש על הדלת מס' שניות, אך אין מענה. ניסה לנקוש יותר בחוזקה, אך ללא הועיל. הוא ראה את ר' זושא מהחלון ולא הבין מדוע הצדיק לא פותח לו את הדלת, עד שלבסוף לאחר הרבה מאמץ, הדלת נפתחה. "אני מבקש ממך לא להפריע לי אני לא יכול להכניס אותך.." וכך המקרה חזר על עצמו מס' פעמים. עד שאותו יהודי פרץ בכבי מתוך ייאוש וצעד, ושב בחזרה אל רבו. כאשר שאל אותו הרב, כיצד היה הביקור, אותו יהודי בכה, ואמר "לא מספיק שהוא לא עזר לי עם העצה, הוא גם לא הסכים לשמוע אותי ולהכניסי לביתו." נו? לא הבנת את העצה? שהיצר הרע מנסה להיכנס לראש שלך למחשבות, אל תפתח לו את הדלת, תדחה אותו..

העלון מוקדש לעילוי נשמת:

שמעון בן עיישה	גרשון בן רחמה	אורלי בת סעידה
יצחק בן רחל	אהרון בן חזלה	נוריה בת נעימה
דוד בן נטע	חי בן ירדנה	קוקב בת אביגיל
יקותיאל בן שושנה	חנניה בן אסתר	אינס בת מרים
דוד בן אוריית	יהושוע בן תמו	חדווה בת מסעודה
אליהו בן רחל	יוחנן בן בסקי	ציפורה בת רבקה
	נתנאל בן אורלי	ז'נין בת מזל
	ישראל בן נזי	שרה בת זילפה
	יעקב בן סעידה	אליס עישה בת סימי

"בעין אחת יסתכל האדם על יתרונות חברו, ובעין השנייה יסתכל על חסרונות עצמו".
(רבי לוי יצחק מברדיטשוב)

מאמר 2

מאמר 3

מאמר 4

ראשון	שני	שלישי	רביעי	חמישי	יד' כסלו	שישי	שבת	טו' כסלו	טז' כסלו
פטירת הצדיקים: ר' אהרון רוזאניש ר' איסר זלמן מלצר	פטירת הצדיק: ר' יצחק ענתבי	פטירת הצדיקים: המהרש"ל הקדוש (ר' שלמה בן יחיאל)	סוף ברכת לבנה פטירת הצדיקים: ר' רחמים מאזוז ר' חיים מלול ר' שלום הדאיה ר' דוד שלוש	פטירת הצדיק: ראובן בן יעקב אבינו ר' דוד אבוחצירא	פטירת הצדיק: רבי יהודה הנשיא	פטירת הצדיק: ר' מנשה בן ישראל			

מתורתו של הרב הגאון יורם מיכאל אברג'ל

אמרי נועם

בצור ירום

פרשתנו פותחת בסיפור יציאתו של יעקב אבינו מבית אביו בבאר שבע על מנת ללכת לחרן, לבית לבן הארמי, אחי אמו רבקה, לבקש אחר בת זוג, אולם קודם הליכתו לחרן הטמין את עצמו בבית מדרשם של שם ועבר במשך ארבע עשרה שנה (בראשית רבה סח,ה). ועסק שם בתורה יום וילילה. יעקב אבינו נהג כך משום שידע היטב שהעיר חרן בכלל, ובביתו של לבן הארמי בפרט, טמאים ביותר. וכדי שיצליח לשמור על קדושתו ולא להיות מושפע לרעה מהמקום אליו הוא הולך, עליו לעשות הכנה רבה ולהתקדש בקדושה עליונה על ידי עסק התורה, וגדול כוח התורה הקדושה להגן עליו מכל רע. אולם גם בכך לא הסתפק יעקב. כשהגיע כבר לחרן אמר "אפשר עברתי על מקום שהתפללו אבותי ואני לא התפללתי?!" (חולין צא,ב), על כן שב על עקבותיו וחדר לבית אל כדי להתפלל לה' שישמרהו ויציילה מטומאת ביתו של לבן, וישוב אל בית אביו שלם בקדושתו כפי שבא, וכאומר "אם יהיה אלקים עמדי ושמרני בדרך הזה אשר אנכי הולך. ושבתי בשלום אל בית אבי והיה ה' לי לאלקים וגו'" (בראשית כח, כ-כא). וכן אמרו חז"ל (ברכות כו,ב) שבאותו מעמד אף "יעקב תיקן תפילת ערבית" "שתוציאני מאפילה לאורה" (בראשית רבה סח,ט). כלומר שתעזרני שאצא מהאפילה והחושך הרוחני שבבית לבן מלא אור וקדושה כפי שבאתי לשם. מהנהגתו של יעקב אבינו עליו ללמוד שכדי שנצליח להתגבר על החושך והאפילה ולא להיות מושפעים ממנה לרעה חס ושלום, ראשית כל עלינו להרבות בלימוד התורה הקדושה, ולקבוע כמה שיותר עיתים לתורה, אולם לא די בזאת, צריכים אנו בנוסף להרבות עוד בתפילות ותחינות לה' שישמור ויציל אותנו ואת כל יוצאי חלצינו, ושנזכה להיות שלמים בקדושה כפי רצונו יתברך.

מעולם הקדוש ברוך הוא לא העיר לאדם הערה כלשהי. (למה לא נתת? או למה לא הבאת? וכדומה..) אבל האדם היחיד שה' העיר לו, היה זה קין – "למה חרה לך ולמה נפלו פנייך" (בראשית ד'). "למה אתה עצוב" – כי דבר זה מצער גם את ה' יתברך. כאשר האדם עצוב, הסטרא אחרא שולטת בכל ארבע אמות שלו. שואל בעל התניא, כיוון שהעצבות היא דבר גרוע מאוד, כל הייסורים הם בגלל העצבות, ה' עוזב את האדם בגלל העצבות, כל ה- צ"ח קללות, נבעו בגלל העצבות, אם כן למה מציעים לאדם להיות בעיניו כרשע? הרי מחמת כן ירע לבבו, ויבוא לידי עצבות, ולא יוכל לעבוד את ה' בשמחה. והלא ידוע שאחד מהייסודות בעבודת ה' הוא לעובדו מתוך שמחה ולא להפסיק לשמוח אפילו לשבריר שניה, די בכך שהוא יזכור שהוא זכה להיות עבד של מלך מלכי המלכים, הקב"ה, שהוא יבוא לידי שמחה גדולה כמו שכתוב "ישמח ישראל בעושי בני ציון יגלו במלכם" (תהילים קמ"ט). כלל זה יהיה בידך – כל יהודי שעובד את ה' בשמחה הוא משמח את ה', וכמו כן, ברגע שאדם מונע את עצמו מעבירה אפילו לשבריר שניה, ישב ולא עבר עבירה, נותנים לו שכר כעושה מצווה (קידושין ל"ט ב'). בפרט בדור שלנו, אדם הלך ברחוב והשתדל מאוד לשמור את עיניו ממראות אסורות, עליו לדעת שבזה הוא קידש שם שמיים, ועל זה הוא צריך להודות לה' ולשמוח בכך. ובפרט אם הוא זכה לשבת בשיעור תורה וללמוד כמה דברים שהוא לא ידע עד עכשיו, על עצם חידושי התורה האלה שנשמטו זכתה, אין לו להפסיק לשמוח אפילו לרגע אחד, הלא אם אדם היה יודע מהו הערך של מילה אחת של תורה, שנכנסת לעומק הנשמה – הוא היה מוכן למכור את כל מה שיש לו בעולם הזה, בשביל לקנות את המילה הזאת, מפני שאחרי אריכות ימים ושנים הוא ייווכח לדעת שמילה הזו שכתה להגיע לכתר של המלך, כיוון שמי שזוכה שתורתו קדושה – דברי התורה שלו יושבים עטרה בראש צדיק עולם, ומי זה צדיק העולם? זה ה'.

הליכותיו והנהגותיו בקודש של סידנא בבא סאלי

הבבא סאלי פעם אחת ביקש מסופר ירא שמיים וקדוש, לכתוב לו ספר תורה מהודר. לאחר כתיבת ספר התורה, נתן הבבא סאלי לכמה מגיהים שיבדקו האם יש שגיאות, על מנת שהספר יהיה מהודר בתכלית ההידור ללא שום שגיאה. לאחר בדיקות השיבו המגיהים לבבא סאלי שברוך ה' אין שום שגיאות בספר והוא מהודר. הבבא סאלי השיב להם שהם טועים ושיש בספר טעות. הם לא התווכחו עם הצדיק וישבו שעות על גבי שעות על מנת למצוא את הטעות עליה דיבר הבבא סאלי. הם חזרו שוב לבבא סאלי לאחר שעות של חיפושים, בטענה שהספר כשר ומהודר ואין בו שום טעות. הבבא סאלי הבטיח 1000 פראנק למי שימצא את השגיאה בספר. הם ניסו שוב והפעם המחשבה על הסכום האדיר שהבבא סאלי הציע להם הגבירה את התלהבותם בחיפושים. אך ללא הועיל, הם לא מצאו שום טעות. לאחר חיפושים רבים, הם התייאשו וחזרו לבבא סאלי בבושת פנים, הם ניסו להסביר לו, שאולי כדאי שהוא גם יבדוק ויסתכל בספר, ויראה שאין שום טעות, הבבא סאלי שמע לדבריהם, שתק, ואמר "בשבת הקרובה תוציאו את הספר ותקראו בו". בשבת הוציאו את הספר וקראו בו, ומיד לאחר זמן קצר, גילו את הטעות עליה דיבר, המגיהים שישבו בקהל התפעלו מאוד מרוח קודשו של בבא סאלי, שראה שיש שגיאה בספר מבלי לבדוק אותו כלל.

רבנו הקדוש רבי נחמן מברסלב

פעם אחת, בימי חייו הקצרים והמופלאים של רבינו הקדוש, רבי נחמן, הוא הגיע לכפר מסוים כדי להתארח בו. בטרם פנה לראות את ביתו, עצר לשאול את אחד מהתושבים, היכן יש מקום שקט שאלי אפטר לצאת על מנת לעשות חשבון נפש, להירגע קצת ולמצוא מנוחת נפש מהרעש ומטרדות העולם, מקום שלאחר השהייה בו ניתן לחזור אל חיי העולם בכוחות רעננים ומחודשים, ובהתבוננות חדשה וטובה יותר על החיים. ענה לו תושב הכפר, כי אכן ישנו מקום כזה אך למרבה הצער הוא רחוק מן היישוב ולכן אין האנשים מוצאים זמן ופנאי כדי לעצור את מרוצת החיים, להימלט מתובענות השגרה ולצאת לשם. התבונן בו רבי נחמן, בנועם ובחיוך רחב ואמר לו "כי אם ישכילו האנשים להבין את ההשלכות הרחבות של מקום שקט כזה לחייהם, אז שוב אין מקום רחוק. וזה המסר מרבינו הקדוש, לעצור מעט את שגרת החיים ולעשות חשבון נפש, להירגע. עדיף לעצור ולהפסיד מעט זמן מהחיים, ולחשוב על מהות החיים מאשר להפסיד את החיים ברגע.

גם אתם יכולים להיות שותפים בזיכוי הרבים!

לקבלת העלון באיזור מגוריתכם, ולהקדשת שם להצלחה, רפואה או לעילוי נשמת יקירכם ולהיות שותפים בזיכוי הרבים. צרו קשר במס': 0523458725

הבעל שם טוב הקדוש

באחד הימים שלח הבעל שם טוב קבוצה מתלמידיו לשליחות חשובה בעיר רחוקה. כשהגיעו התלמידים לאותה עיר, נכנסו לדרוש בשלומו של רב העיר. תוך כדי שיחה, השמייע להם רב העיר, דברים נלהבים על גדולתה של הנשמה היהודית. משום מה, דברי הרב נשמעו להם מוכרים. בסיום הביקור, פנה אליהם הרב: "שמתי לב כי הדברים שהשמעתי ערבו לכם מאוד, אך היו לכם מבטי התפעלות". השיבו התלמידים "נדמה לנו ששמענו פעם את המילים הללו בדיוק מילה במילה. אך איננו זוכרים מתי". הרב חיך לעברם ואמר "אכן זיכרוכם איננו מוטעה. "היה זה יום חמישי בערב, הבעל שם טוב ותלמידיו יצאו לנסיעה. "הנח למושכות ותן לסוסים לעשות את דרכם" הורה הבעל שם טוב לעגלון הגוי. השבת הייתה בפתח, הם התקרבו לאיזה כפר נידח. הם היו בטוחים ששם הם יהיו בשבת. אך להפתעתם הבעל שם טוב הורה לעגלון להמשיך ולא לעצור את הסוסים, וכך הסוסים המשיכו עד שהגיעו ליישוב קטן סמוך לכפר זה. הסוסים דהרו עד שהגיעו לבית ישן ורעוע ונעצרו. מתוך הבית יצא יהודי קשיש, בעל פנים מבהולות "אינכם יודעים לאיזה מקום נקלעתם" בישוב זה מתגוררים אך ורק סטודנטים באקדמיה. אסור לכף רגל יהודית לדרוך כאן. רק אני ועוד כמה יהודים המשרתים את אנשי הישוב הורשנו לגור כאן. הסתלקו מכאן במהירות שאם לא כן, ישלחו בכם הסטודנטים את ידם כפי שעשו ליהודים הקודמים שנקלעו לכאן." הבעל שם טוב לא התרגש מדבריו, הוא סימן לתלמידיו לרדת מהכרכרה. "אל דאגה, אנו לא פוחדים מאיש" אמר הבעל שם טוב ליהודי, "כאן בביתך נשבות בשבת, ולא יאונה רע לך ולנו". ממראה האורח ודבריו הבין היהודי כי אין מדובר באדם פשוט. לאחר שזמן התפילה הגיע, הבעל שם טוב ניגש להתפלל מנחה בהתלהבות גדולה. לא עבר זמן קצר ולתוך בית הכנסת התפרצה כנופיה אכזרית של סטודנטים. בידיהם היו גרזנים ובעיניהם הייתה שנאה. התלמידים ובעל הבית היהודי נלחצו והחלו לפחד, אבל לפתע, כשהסטודנטים שמעו את קול הבעל שם טוב הם נעצרו, הם לא היו מסוגלים לזוז ממקומם. הם הסתובבו והסתלקו מבית הכנסת. לאחר זמן קצר, הגיע הפרופסור הגדול של האקדמיה, שונא ישראל, אך הפרופסור לא זז, הוא גם לא דיבר, הוא פשוט עמד בצד והקשיב לקולו של הבעל שם טוב. לאחר התפילה אמרו "שלום עליכם" בשמחה וקידשו על היין. בשעת הסעודה דיבר הבעל שם טוב על קדושתה של הנשמה היהודית, וכיצד היא יורדת לעולם ומתלבשת בגוף וכל זאת כדי למלא את רצון ה'. גם הפרופסור שעמד בצד שמע את הדברים. כולם היו בטוחים שהפרופסור לא מבין את הדברים, אך הם לא ידעו שהפרופסור היה מלומד בכל השפות והבין היטב מה שהבעל שם טוב אמר. למחרת בבוקר תפילת שחרית, כולם התייצבו למניין, אך לא פחות ולא יותר גם הפרופסור עמד בצד ושמע את הבעל שם טוב מתפלל. הוא נשאר גם לשמוע את דברי התורה של הבעל שם טוב בסעודת השבת. גם הפעם דיבר הבעל שם טוב בשבחו של היהודי, הוא סיפר סיפורי חז"ל על העם היהודי והכניס דברי אמונה בקרב תלמידיו ובעל הבית. הפרופסור היה מרותק לכל מילה שיצאה מפיו הקדוש של הבעל שם טוב. בסיום הסעודה והשיעור, יצא הפרופסור ללא אומר דברים. הדבר חזר על עצמו גם במנחה וגם בסעודה שלישית, עד ערבית של מוצאי שבת. לאחר ההבדלה, מיד בצאת השבת, הורה הבעל שם טוב לעגלון להכין את הסוסים. הוא ותלמידיו הודו למארח על האירוח ונפרדו ממנו לשלום. הסוסים דהרו להם ובנתיים תלמידי הבעל שם טוב שקעו במחשבות, הם לא הבינו מדוע הבעל שם טוב הגיע לישוב זה, מדוע הוא היה במצב רוח מרומם, מדוע הפרופסור שנא יהודים הגיע לשמוע את הבעל שם טוב, המון שאלות היו להם. לפתע הבעל שם טוב הסתובב אליהם כאילו קרא את מחשבתם "אתם וודאי תמהים על מטרות נסיעתנו לישוב זה". "יום יבוא ואתם תבינו". וכך סיים רב העיר לספר את המעשה לתלמידי הבעל שם טוב. נזכרו התלמידים מהיכן שמעו את המילים על הנשמה היהודית, אך הם לא הבינו כיצד רב העיר חזר על אותם מילים. הם שאלו אותו כיצד הוא מכיר את הסיפור, הוא חיך והשיב "אתם מדמיינים את פניי ללא זקן? אני הוא אותו פרופסור שעקב כל השבת אחרי הבעל שם טוב הקדוש." הרב סיפר להם כי בצעירותו נותק מהיהדות, אולם הבעל שם טוב הצליח לעורר בליבו רגשות חרטה ותשובה והוא החליט לשוב ליהדות - לדרך ה'. הוא החליט להקדיש את חייו לתורה עד שהפך לרב העיר. אז הבינו כולם את מטרות הנסיעה של רבם הקדוש - להחזיר יהודי אבוד לאבינו שבשמיים.

הרב הגאון הרב ישראל אברג'ל שליט"א

אני מעיר השחר ואין השחר מעיר אותי, וכל שכן אם ישכים קודם אור הבוקר לקום להתחנן לפני בוראו, מה יפיו ומה טובו. ומרן הקדוש בשולחנו הטהור (או"ח סימן א סעיף א), כתב בזה הלשון: יתגבר כארי לעמוד בבוקר לעבודת בוראו, שיהא הוא מעורר השחר. וכעין זה כתב קדוש השם מכובד הגאון החסיד רבינו שניאור זלמן מליאדי זלה"ה בשולחן ערוך הרב (שם): יתגבר כארי לעמוד בבוקר לעבודת בוראו יתברך שלכך נברא, ולכך מחזיר לו נשמתו, ואף אם יסיתנו יצרו לאמר - עדיין לא שבעת משנתך, יתגבר עליו לקום, שיהא הוא מעורר השחר. וצריך להבין הטעם למה נקטו דווקא לשון גבורה בהשכמת הבוקר? בספר נצי"ח היער לגאון רבי יחזקאל עזרא (על שו"ע או"ח סימן א אות א), שכתב בזה העניין, יתגבר כארי לעמוד בבוקר לעבודת בוראו שיהא הוא מעורר השחר. וצריך לזה גבורה כארי משום דעזה (שעזה) כמוות אהבת השינה, ובפרט בבוקר בעת עלות השחר שבזמן ההוא ישן האדם יותר, ותערב לו שנתו יותר מכל הלילה. ולזה צריך האדם גבורה כארי כנגד יצרו, ואף שאינו רגיל לקום מוקדם, ישבור את תאוותו לכבוד ה' יתברך וישכים קום קודם עלות השחר. אחר כל הדברים והאמת האלה ניגש עתה לביאור המשנה ברובד פנימי על דרך הרמז, ובא התנא להורות שעל ידי שלימות האדם במידות האמורות במשנה יזכה להשלים בחינות שם הו"ה ברוך הוא שבנפשו.

הרב הגאון שלום ארוש שליט"א

הדוגמה הבאה אחרי קריעת ים סוף, הלכו העם כמה ימים ולא מצאו מים עד שבאו למקום ששמו "מרה" ושם מצאו מים. אלא שהמים היו מרים, ואי אפשר היה לשתות מהם. "וילנו העם על משה לאמר מה נשתה?" (שמות ט"ו), הם היו צריכים לומר למשה: "תודה רבה לך על כל מה שעשית בשבילנו עד עכשיו, בבקשה תתפלל עלינו, שיהיה לנו מים." מדוע התלוננו עליו? מפני שלא היה להם שום רצון לצאת מהגלות. הם לא רצו לצאת מהחושך וההסתרה אל חיי האמונה, והם יצאו בחוסר חשק, כמו אחד שעושה טובה. ולכן כל דבר שלא הסתדר להם כרצונם, הם התלוננו "אמרנו לך, אל תוציא אותנו, עשינו לך טובה שיצאנו. ועכשיו תראה מה יעשו לנו." כך הוא כאשר האדם לא רוצה איזה דבר באמת, אז הוא לא מוכן להקריב בשבילו כלום, ועל כל קושי הוא מחפש את מי להאשים ולהתנער מאחריותו.

מרן פאר הדור - הרב עובדיה יוסף זצ"ל

מי שהלך לישון אחר חצות הלילה, וישן שינת קבע על מיטתו, כשקם משינתו צריך ליטול ידיו נטילת ידיים שחרית, ומברך על נטילת ידיים. ואם הלך לישון בתחילת הלילה וקם משינתו קודם חצות הלילה, יטול ידיו בלא ברכה. ומכל מקום אם רצה לברך על נטילת ידיים יש לו על מה שיסמוך. (הליכות עולם ח/א עמ' לד).

מי שניעור בלילה וטורח עליו לקום ליטול ידיו, ובעודו שוכב מבקש להרהר בדברי תורה או ללמוד בלי הזכרת השם, יש לו על מה שיסמוך לעשות כן, אך ישפשף ידיו בשמיכה לנקותם במידי דמנקי. וכל זה כשדעתו לחזור ולישון, ומהרהר בדברי תורה עד שתאחזנו השינה, שאז אינו אלא דרך ארעי. אבל אין להתיר לכתחילה להישאר שוכב על יצועיו במיטתו בעיניים פקוחות זמן ממושך ללא נטילת ידיים ולהרהר בדברי תורה (יבי"א ח/ד ב,ג).

הישן עם כפפות בידי, אף לדברי הזהר הקדוש מותר לו מן הדין לברך וללמוד תורה קודם נטילת ידיים שחרית, מפני שאין רוח רעה שורה על ידיו כל כך. וכן היה עושה מעשה הגאון רבי זלמן מוילנא. ובמקום שאין מים מצויים, נכון לעשות כן, כדי שיהיה אפשר לקרוא קריאת שמע ולהתפלל בלי נטילת ידיים (יבי"א ח/ד ב,ח).

הרב הגאון ראובן אלבז שליט"א

התורה אינה מתקיימת אצל בעלי גאווה. נאמר "לא בשמים היא" (דברים ל"ב). דורשים על כך רבותינו בגמרא (עירובין נה ע"א) "לא תמצא במי שמגביה דעתו עליה כשמים". אתה רוצה לזכות לתורה? תנהג בנמיכות קומה, בשפלות, בענוה, כמו מים היורדים ממקום גבוה למקום נמוך. הגמרא (מסכת תענית) מוסיפה עוד תכונה למים, כמו גם למשקים האחרים – יין וחלב: "מה שלושה משקים הללו אין מתקיימין אלא בפחות שבכלים, אף דברי תורה אין מתקיימין אלא במי שדעתו שפלה". האחסון הטוב ביותר למשקים הוא דווקא בכלים פשוטים, כלי חרס וזכוכית. אם יאחסנו אותם בכלי כסף וזהב, הם יתקלקלו. כך התורה מתקיימת באדם עניו, לא במי שהוא גאה וגבה רוח.

תכונה שלישית של התורה – מדבר. המדבר הוא מקום הפקר, פתוח לכולם, כל הזמן, אין בו גדרים ומגבלות. אין בו חיים של תענוגות, עוברים בו לא כדי לחפש את הנאות העולם הזה אלא כדי לחצות אותו בדרך אל היעד. לפעמים אדם עייף, רעב, יש לו מעט אוכל, וגם הוא לא ערב במיוחד לחכו. חלילה שהדבר ישפיע על לימודו, "על כל פשעים תכסה אהבה". (משלי י"ב), התשוקה והאהבה לתורה גוברות על הכל. עליו לא להתרגש ולא להתייחס לכל מיני הפרעות ושיבושים. מי ששם את עצמו כמדבר, אין לו שום ציפיות גשמיות וחומריות, הוא מסתפק במה שיש לו, אדרבה, הוא מתרחק מכל תפנוקים שבעולם, כמאמר חז"ל "עד שהאדם מתפלל שיכנס תורה לתוך גופו, יתפלל שלא יכנסו מעדנים לתוך גופו" (תוספות כתובות, קד ע"א). שלוש תכונות הללו (אש מים ומדבר) מסמלות יסוד נוסף הנדרש כדי לזכות לקניין התורה: מסירות נפש.

העלון מוקדש לרפואת:

- הרב אפרים בן מחבובה
- מרים בת אסתר בלור
- צ'יצ'אן בן ביסקה
- ליטל בת אורנה חווה
- חזלה בת חביבה
- ראובן בן חנה
- אהוד בן רבקה
- יוסף בן שושנה

רבנו יוסף חיים - הבן איש חי זצ"ל

"ותלד בן ותקרא שמו ראובן" - פירש הבן איש חי הקדוש, על דברי הגמרא (ברכות ז') "ותקרא שמו ראובן" – אמרה לאה, "ראו מה בין בניי", אם תדקדקו למצוא את ההפרש שבין שם בני (ראובן) שהוא בגימטריה 259, "לבן חמי" (לבן יצחק- הכוונה לעשו) שהוא בגימטריה 376, ההפרש (אם מחסירים אותם), הוא 117 – גימטריה של המילה "זעם" (כעס). ובזה תבינו, שההבדל ביניהם הוא הכעס (הזעם), שהרי עשיו הרשע, מכר את הבכורה מרצונו הטוב והחופשי, ולא הייתה לו שום זכות טענה, ובכל זאת לבסוף התחרט וכעס וזעם על הבכורה שגנב לו יעקב את הברכות, ואילו בנה של לאה – ראובן, לקחו לו את הבכורה שלא מרצונו, והעבירו אותה ליוסף הצדיק, ובכל זאת, לא רק שלא כעס ראובן, אלא להפך, הלך והציל את יוסף.

הסולם מרמז לנו על החיים. יש אדם שהוא בתחתית הסולם, הפרנסה ממש בדוחק, אך ברגע אחד ה' יכול להפוך את הסולם והוא נהפך להיות במדרגה העליונה – עשיר גדול. ולהפך, אדם שנמצא במדרגה הכי עליונה בסולם, לפתע ה' מחליט, והאדם יורד מנכסיו, ונמצא בתחתית. לכן הממון גימטריה סולם לרמז לנו לא להתגאות כלל, ולהפך גם לא להיות עצוב, כי ברגע אחד הכל עלול להשתנות. כמו יוסף הצדיק, מהבור (תחתית) נהפך ברגע אחד, להיות שליט על כל מצרים (בפסגה).

העלון מוקדש להצלחת:

- מור אבי אוריאל בן ציפורה
- מרת אימי ויויאן בת נוריה
- עזרא וליז לוי
- משה עטיה
- גיא בן איריס
- בת חן בת עירית
- אלעזר בן כוכבה
- אליעד אליהו בן אריאלה

"עין חיים היא למחזיקים בה"

המעוניינים לסייע בהוצאות העלון ובזיכוי הרבים, מוזמנים ליצור קשר: במספר: 0523458725 או במייל: mahamardaniel@walla.co.il